

MIKKO LAAKSONEN
FT, erikoistutkija

HEIDI NYMAN
tilastosuunnittelija

Eläketurvakeskus

Työttömien ja ikääntyneiden siirtyminen työkyvyttömyyseläkkeelle on vähentynyt selvästi

LÄHTÖKOHDAT Tutkimuksessa tarkasteltiin työeläkejärjestelmän työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen muutosta vuodesta 2007 vuoteen 2016 väestöryhmittäin.

MENETELMÄT Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä laskettiin suhteessa henkilövuosiin. Kohteena olivat yli 25-vuotiaat sosiaalivakuutuksen piirissä olevat sukupuoli-, ikä-, sosiaali- ja koulutusryhmittäin ja työskentelysektoreittain. Mielenterveysongelmien, tuki- ja liikuntaelinsairauksien sekä muiden somaattisten sairauksien perusteella myönnettyjä eläkkeitä tarkasteltiin erikseen.

TULOKSET Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen väheni neljänneksen 2007–2016. Erityisesti vähenivät yli 45-vuotiaiden, sosioekonomiselta asemaltaan työntekijäryhmään kuuluvien ja työttömien täydet työkyvyttömyyseläkkeet; pelkästään työttömien ryhmän muutos selitti 40 % kokonaismuutoksesta. Muutokset olivat samansuuntaisia kaikissa sairausryhmissä. Osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen puolestaan yleistyi erityisesti naisilla, yli 55-vuotiailla ja alemmilla toimihenkilöillä.

PÄÄTELMÄT Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen on vähentynyt voimakkaasti sellaisissa väestöryhmissä, joissa se oli yleistä vuonna 2007. Jatkossa muutos tuskin on yhtä voimakas.

KIRJALLISUUTTA

- 1 Eläketurvakeskus. Suomen työeläkkeensaajat 2016. Suomen virallinen tilasto, Sosiaaliturva 2017. Eläketurvakeskus, Tilastoja 6/2017.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä kasvoi 2000-luvun alkuvuosiin saakka mutta on sen jälkeen vähentynyt selvästi. Vuonna 2007 työeläkejärjestelmän työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 25 400 henkilöä, vuonna 2016 enää vain 18 800. Väheneminen on kuitenkin koskenut vain täysiä

Tässä tutkimuksessa tarkastellaan henkilövuosiin suhteutettua työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen muutosta eri väestöryhmissä vuodesta 2007 vuoteen 2016.

Aineisto ja menetelmät

Tutkimuksessa käytettiin Eläketurvakeskuksen rekisteritietoja vuosilta 2007–2016. Kunkin tutkimusvuoden alussa sosiaalivakuutuksen piirissä olevaa väestöä seurattiin kyseisen vuoden loppuun, mutta seuranta lopetettiin henkilön jäädessä työkyvyttömyys-, vanhuus- tai työttömyyseläkkeelle, hänen täyttäessään 63 vuotta tai kuollessa. Tilastokäytäntöä seuraten työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiksi katsottiin ainoastaan sellaiset henkilöt, jotka eivät olleet saaneet mitään eläkettä kahtena edeltäneenä vuotena. Tutkimus rajattiin 25 vuotta täyttäneisiin.

Tutkimuksessa tarkastellaan vain työeläkejärjestelmän työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymistä. Pelkkää kansaneläkettä saavat eivät siis ole tarkastelussa mukana.

Kaikkien työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden lisäksi tarkastellaan erikseen täydelle työky-

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä on vähentynyt selvästi 2000-luvun alkuvuosien jälkeen.

työkyvyttömyyseläkkeitä, sillä osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä on kasvanut (1).

Myös eläkkeiden alkavuus eli työikäisen väestön kokoon suhteutettu työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä on pienentynyt, joten eläkkeelle siirtymisen vähenemistä ei selitä yksinomaan työikäisen väestön määrän muutos (2). Ei ole kuitenkaan tietoa siitä, miten työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen on muuttunut eri väestöryhmissä kymmenen viime vuoden aikana ja miten tämä on vaikuttanut eläkkeelle siirtymisen vähenemiseen.

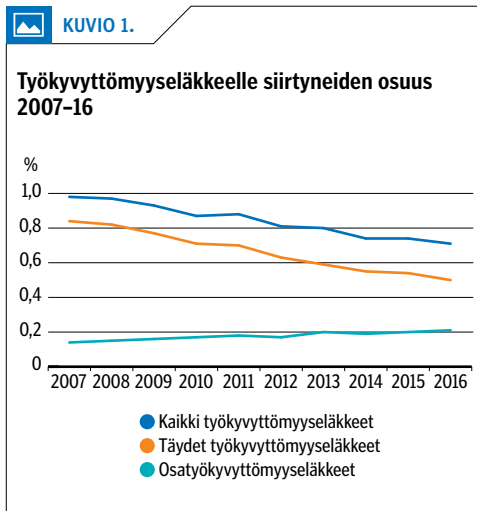
LIITEAINEISTO
pdf-versiossa
www.laakarilehti.fi

Sisällysluettelo
SLL 33/2019

VERTAISARVIOITU
KOLLEGIALLT GRANSKAD
PEER-REVIEWED
www.tsv.fi/tunnus

- 2 Nyman H, Kiviniemi M. Katsaus eläketurvaan vuonna 2016. Eläketurvakeskus, Tilastoraportteja 8/2017.
- 3 Työeläkelakipalvelu. Työkyvyttömyyseläkkeen yleiskuvaus (päivitetty 1.1.2018). www.tyoelakelakipalvelu.fi/telp-publi-hing/vepa/document_faces?document_id=310978&navigation_history=200052.
- 4 Laaksonen M, Nyman H. Työkyvyttömyyseläkkeiden hylkäysosuuden kasvu 2007-2016. Yhteiskuntapolitiikka 2018;83(5-6):544-54.
- 5 Kivekäs J, Hannu T, Rokkanen T, Ropponen T. Pitkäaikaisen työkyvyttömyyden arviointi kannattaa keskittää työterveyshuoltoon. Suom Lääkäril 2012;67:2229-34.
- 6 Sauni R, Kivekäs J, Uitti J. Uudet työkyvyttömyyseläkkeet ovat vähentyneet neljänneksen. Suom Lääkäril 2015;70:3056-7.
- 7 Eläketurvakeskus. Työeläkekuntoutus vuonna 2017. Eläketurvakeskus, Tilastoja 5/2018.
- 8 Saikku P. Pitkäaikaistyöttömien terveyspalvelut ja kuntoutus – tarkastelua siirtymätyömarkkinoiden kehikossa. Yhteiskuntapolitiikka 2011;76:55-64.
- 9 Vuokko A, Juvonen-Posti P, Kaukiainen A. Miten lääkäri arvioi työttömän toimintakykyä? Suom Lääkäril 2011;66:3659-66.
- 10 Koskinen S, Lundqvist A, Ristiluoma N, toim. Terveys, toimintakyky ja hyvinvointi Suomessa 2011. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 68/2012.
- 11 Koponen P, Borodulin K, Lundqvist A, Sääksjärvi K, Koskinen S, toim. Terveys, toimintakyky ja hyvinvointi Suomessa: FinTerveys 2017 -tutkimus. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 4/2018.
- 12 Markkula N, Suvisaari J. Masennushäiriöiden esiintyvyys, riskitekijät ja ennuste. Duodecim 2017;133:275-82.
- 13 Sutela H, Lehto A. Työolojen muutokset 1977-2013. Helsinki: Tilastokeskus, 2014.
- 14 Kauppinen T, Mattila-Holappa P, Perkiö-Mäkelä M ym, toim. Työ- ja terveys Suomessa 2012. Seurantatietoa työoloista ja työhyvinvoinnista. Helsinki: Työterveyslaitos, 2013.
- 15 Viikari-Juntura E. Työhön paluuta voidaan edistää työtä muokkamalla. Suom Lääkäril 2016;71:1519-24.
- 16 Reho T, Atkins S, Talola N ym. Työterveysneuvottelu työssä jatkamisen tukena – kuvaileva tutkimus. Suom Lääkäril 2018;73:1948-53.

vyttömyyseläkkeelle ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyneitä. Täyden työkyvyttömyyseläkkeen myöntäminen edellyttää, että eläkkeen hakijan työkyky on heikentynyt ainakin 60 % vähintään vuoden ajaksi, osatyökyvyttömyyseläkkeen perusteeksi riittää vähintään 40 % (3).

Työkyvyttömyyseläkkeen perusteena olevat diagnoosit jaettiin mielenterveysongelmiin (ICD-10-koodit F), tuki- ja liikuntaelsairauksiin (M) ja muihin somaattisiin sairauksiin.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä sataa henkilövuotta kohti voidaan käytännössä tulkita prosentteina. Se esitetään ensin eläkkeen tyypin ja diagnoosin mukaan, ja sen jälkeen vertaillaan eläkkeelle siirtymisen ikävakiotua muutosta väestöryhmittäin vuosien 2007 ja 2016 välillä. Lisäksi kullekin väestöryhmälle lasketaan sen koolla painotettu osuus, jonka kyseisessä väestöryhmässä tapahtunut muutos selittää eläkkeelle siirtymisen kokonaismuutoksesta.

Tarkasteltavat väestömuuttujat ovat sukupuoli, ikä, koulutustaso, sosioekonominen asema ja työskentelysektori (Liitetaulukko 1 artikkelin sähköisessä versiossa, www.laakarilehti.fi > Sisällysluettelot > 33/2019). Koulutustasoa ja sosioekonomista asemaa koskevat tiedot saatiin Tilastokeskukselta. Henkilöt jaettiin yksityisellä ja julkisella sektorilla työskenteleviin sen mukaan, kummalla sektorilla työeläkevakuutettuja ansioita oli kertynyt enemmän. Tiedot perustuvat yleensä edellisen vuoden lopun tilanteeseen. Sosioekonomista asemaa ja sektoria koskevia tietoja katsottiin kuitenkin myös sitä edeltäviltä

kahdelta vuodelta, jos edellisen vuoden lopun tiedot puuttuivat.

Tulokset

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä sataa henkilövuotta kohti pieneni vuosien 2007 ja 2016 välillä 0,99 %:sta 0,72 %:iin (kuvio 1). Täysien työkyvyttömyyseläkkeiden alkaminen väheni 0,85 %:sta 0,51 %:iin. Osatyökyvyttömyyseläkkeiden alkaminen puolestaan lisääntyi 0,14 %:sta 0,21 %:iin.

Muutos työkyvyttömyyseläkkeen tyypin mukaan

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen vähenneminen oli miehillä voimakkaampaa kuin naisilla (Liitetaulukko 2). Tämä koski sekä kaikkia työkyvyttömyyseläkkeitä että täysisiä työkyvyttömyyseläkkeitä. Osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen puolestaan yleistyi naisilla enemmän kuin miehillä, ja tämän seurauksena sukupuolten välinen ero kasvoi enemmän kaikkia työkyvyttömyyseläkkeitä kuin täysisiä työkyvyttömyyseläkkeitä tarkasteltaessa. Osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen lisääntymisestä 73 % johtui tämän eläkemuodon yleistymisestä naisilla.

Täysien työkyvyttömyyseläkkeiden alkaminen väheni erityisesti kahdessa vanhimmassa ikäryhmässä: puolet kokonaisvähennämästä johtui yli 55-vuotiaiden täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen vähentymisestä. Osatyökyvyttömyyseläkkeet yleistyivät puolestaan lähes yksinomaan yli 55-vuotiailla.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen vähenneminen kohdistui erityisesti perus- ja keskiasteen koulutuksen saaneisiin. Ylemmän tai alemman korkea-asteen koulutuksen saaneiden työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen väheni hyvin vähän, joskin alemman korkea-asteen koulutuksen saaneilla täysien työkyvyttömyyseläkkeiden alkaminen väheni jonkin verran. Osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen puolestaan yleistyi erityisesti keskiasteen ja alemman korkea-asteen koulutuksen saaneilla.

Erityisen voimakkaasti väheni työttömien ja työntekijöiden työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen. Vaikka työttömiä oli tarkastelujoukosta vain noin 10 %, kokonaisvähennämästä 40 % johtui tästä ryhmästä. Myös yrittäjien työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen väheni selvästi, mutta toimihenkilöillä vähenemä oli pieni. Tulokset ovat samansuuntaiset täysisiä työkyvyttömyyseläkkeitä tarkasteltaessa. Osatyökyvyttömyyseläkkei-

den yleistymisen puolestaan kohdentui alem-
piin toimihenkilöihin ja työntekijöihin.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen väheni
enemmän yksityisellä sektorilla kuin julkisella.
Ero oli selvästi suurempi kaikkia työkyvyttö-
myyseläkkeitä kuin täysiä työkyvyttömyyselä-
kkeitä tarkasteltaessa, sillä osatyökyvyttömyyselä-
kkeet lisääntyivät enemmän julkisella sektorilla.

Erityisen voimakkaasti väheni työttömien ja työntekijöiden työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen.

Muutos sairauspääryhmän mukaan

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen väheni
vuosien 2007 ja 2016 välillä kaikissa tarkastel-
luissa sairausryhmissä likimain yhtä paljon
(Liitetaulukko 3). Mielenterveyssyistä ja tuki-
ja liikuntaelinsairauksien vuoksi eläkkeelle
siirtyminen väheni miehillä ja naisilla lähes
saman verran, mutta muiden somaattisten
sairauksien perusteella myönnettyjen eläkkei-
den vähenemä oli miehillä suurempi kuin nai-
silla.

Ikäryhmittäiset erot sairausryhmittäin tarkas-
teltuna olivat likimain samanlaisia: kaikissa
diagnosiryhmissä vähenemä keskittyi vanhim-
piin ikäryhmiin. Muissa kuin mielenterveyssyi-
den ja tuki- ja liikuntaelinsairauksien perusteel-
la myönnettyissä eläkkeissä tämä oli vielä koros-
tuneempaa.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen väheni
eniten perusasteen koulutuksen saaneilla ja
koski kaikkia sairauspääryhmiä. Mielenterveys-
syistä myönnetylle työkyvyttömyyseläkkeelle
siirtyminen väheni hieman myös korkea-asteen
koulutuksen saaneilla, mutta tuki- ja liikunta-
elinsairauksien ja muiden somaattisten sai-
rauksien vuoksi eläkkeelle siirtyminen pysyi
heillä ennallaan.

Mielenterveyssyistä myönnetylle työkyvyttö-
myyseläkkeelle siirtyminen väheni erityisesti
työttömillä, ja tämä selitti puolet näiden eläkkei-
den kokonaisvähenemästä. Tuki- ja liikunta-
elinsairauksien ja muiden somaattisten sai-
rauksien vuoksi eläkkeitä alkoi selvästi vähem-
män myös työntekijöillä. Valtaosa kokonais-
vähenemästä näissä sairausryhmissä johtui
työttömien ja työntekijöiden eläkkeelle siirtymi-
sen vähenemisestä. Toimihenkilöryhmissä

muutokset olivat vähäisiä.

Mielenterveyssyistä ja tuki- ja liikuntaelinsai-
rauksien vuoksi myönnettyjen työkyvyttömyys-
eläkkeiden alkaminen väheni sekä yksityisellä
että julkisella sektorilla. Muiden somaattisten
sairauksien vuoksi myönnettyjen eläkkeiden vä-
henemä sen sijaan kohdentui yksityiselle sekto-
rille.

Pohdinta

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä
sataa henkilövuotta kohti pieneni vuosien 2007
ja 2016 välillä neljänneksellä. Vuonna 2016 työ-
kyvyttömyyseläkkeelle siirtyneitä oli 6 600 vä-
hemmän kuin kymmenen vuotta aikaisemmin.
Ero johtui täytenä myönnettyjen työkyvyttö-
myyseläkkeiden vähenemisestä, osatyökyvyttö-
myyseläkkeelle siirtyminen sen sijaan hieman
yleistyi.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen väheni
erityisen voimakkaasti tietyissä väestöryhmissä:
yli 45-vuotiailla, matalan koulutuksen saaneilla,
sosioekonomiselta asemaltaan työntekijäryh-
mään kuuluvilla ja työttömillä. Toisissa väestö-
ryhmissä, kuten korkeasti koulutetuilla ja toi-
mihenkilöryhmissä, muutokset olivat hyvin vä-
häisiä. Muutokset olivat samansuuntaisia kai-
kissa sairauspääryhmissä.

Sosioekonomisista ryhmistä työttömien työ-
kyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen väheni voi-
makkaimmin. Yli puolet muutoksesta johtui
mielenterveyssyiden perusteella myönnettyjen
eläkkeiden vähenemisestä. Vaikka työttömiä oli
aineistossa vain reilut 10 %, heidän työkyvyttö-
myyseläkkeidensä väheneminen selitti 40 % ko-
konaismuutoksesta.

Työkyvyttömyyseläkkeiden vähenemiseen on
osaltaan vaikuttanut se, että eläkehakemuksia
hylätään aiempaa useammin. Tämän tutkimuk-
sen tarkastelujaksolla hylättyjen työeläkejärjes-
telmän työkyvyttömyyseläkehakemusten osuus
kasvoi 20 %:sta 28 %:iin, ja työttömillä hylkäys-
osuuden kasvu oli suurempi kuin muissa ryh-
missä (4). Enemmän on kuitenkin vaikuttanut
se, että työkyvyttömyyseläkkeiden hakeminen
on vähentynyt. Tämä voi heijastaa muutosta toi-
mintakulttuurissa ja käsityksissä siitä, mitä työ-
kyky on ja millaista työkykyä eläkettä hakevalta
voidaan edellyttää. Samaa ilmiötä voi heijastaa
myös se, että yli 55-vuotiaiden osatyökyvyttö-
myyseläkkeet ovat voimakkaasti yleistyneet, sa-
malla kun täydet työkyvyttömyyseläkkeet ovat

SIDONNAISUUDET

Mikko Laaksonen, Heidi Nyman: Ei sidonnaisuuksia.

vähentyneet.

Viime vuosina on tehty paljon toimenpiteitä, jotta työkykyongelmiin voitaisiin puuttua mahdollisimman varhain ja jäljellä olevaa työkykyä voitaisiin hyödyntää aikaisempaa paremmin. Nämä toimenpiteet ovat kohdistuneet etupäässä työpaikoille ja työterveyshuoltoon (5,6). Aktiivisuus työkyvyn tuen toimenpiteisiin on voinut lisääntyä erityisesti työntekijäryhmissä. Sosioekonomiselta asemaltaan työntekijöihin kuuluvien työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen väheni erityisesti tuki- ja liikuntaelinsairauksissa, joissa ammatillinen kuntoutus on yleisintä (7). Vaikka työttömien työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen on vähentynyt, se on edelleen selvästi yleisempää kuin muissa sosioekonomisissa ryhmissä. Työttömien työkyvyn edistäminen vaatii siis laajaa huomiota myös jatkossa (8,9).

Aktiivisuus työkyvyn tuen toimenpiteisiin on voinut lisääntyä erityisesti työntekijäryhmissä.

Osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen lisääntyminen on osittain kompensoinut täysien työkyvyttömyyseläkkeiden vähenemistä. Osatyökyvyttömyyseläkkeet eivät kuitenkaan ole yleistyneet samoissa väestöryhmissä, joissa täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen on vähentynyt. Yleistymisen on erittäin voimakkaasti painottunut yli 55-vuotiaisiin sekä työntekijöihin ja alempiin toimihenkilöihin; osittain tätä selittää tämän eläkemuodon yleisyys julkisella sektorilla työskentelevillä naisilla. Peruskoulutuksen saaneiden ja työttömien osatyökyvyttömyyseläkkeiden yleistymisen on ollut vähäistä.

Tutkimus perustui rekisteripohjaiseen kokonaisaineistoon. Aineistossa ei ollut tietoa terveydentilasta (10–12) tai työoloista (13,14). Niissä tapahtuneet muutokset ovat voineet vaikuttaa työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen vähentymiseen.

TÄMÄ TIEDETTIIN

- Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen on vähentynyt viimeksi kuluneiden 10 vuoden aikana.
- Kehityksestä eri väestöryhmissä ei ole tietoa.

TUTKIMUS OPETTI

- Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen väheni 2007–2016, ja tämä johtui täysien työkyvyttömyyseläkkeiden vähenemisestä erityisesti yli 45-vuotiailla, sosioekonomiselta asemaltaan työntekijäryhmään kuuluvilla ja työttömillä.
- Osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen yleistyi erityisesti naisilla, yli 55-vuotiailla ja alemmilla toimihenkilöillä.
- Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen väheneminen erityisesti sellaisissa väestöryhmissä, joissa se oli alun alkaen runsasta, viittaa siihen, että jatkossa vähenemä tuskin olemaan yhtä voimakas kuin tähän asti.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen kehitys viime vuosikymmenen aikana on ollut myönteistä. Täysien työkyvyttömyyseläkkeiden alkamisen vähenemisen ja osatyökyvyttömyyseläkkeiden yleistymisen viittaavat toisaalta työkyvyn paranemiseen ja toisaalta siihen, että jäljellä olevaa työkykyä pyritään hyödyntämään entistä paremmin (15,16). Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen on kuitenkin vähentynyt voimakkaammin sellaisissa väestöryhmissä, joissa se alun alkaen oli erityisen yleistä. Muutoksen keskittyminen erittäin voimakkaasti suuren riskin ryhmiin viestii siitä, että suurin vähenemäpotentiaali voi olla käytetty. Kymmenen vuotta kestäneen laskusuunnan jälkeen työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen kääntyi vuonna 2018 nousuun (17). Mikäli kehitys palaa uudelleen laskusuuntaiseksi, muutos tuskin jatkuu yhtä voimakkaana kuin tähän asti. ●

ENGLISH SUMMARY | www.laakarilehti.fi | in english

Retirement due to disability has decreased among the unemployed and older Finns of working age

MIKKO LAAKSONEN,
HEIDI NYMAN

MIKKO LAAKSONEN
Ph.D., Senior Researcher
Finnish Centre for Pensions

Retirement due to disability has decreased among the unemployed and older Finns of working age

BACKGROUND We examined the change in the incidence of retirement taken due to disability from 2007 to 2016 in various population groups.

METHODS The yearly incidence of retirement due to disability from the earnings-related pension scheme was calculated for the population over 25 years of age with social insurance. The analyses were conducted separately for full and partial disability pensions and broken down into pensions based on mental disorders, musculoskeletal diseases and other somatic diseases.

RESULTS The incidence of retirement due to disability decreased by one quarter between 2007 and 2016 due to a reduction in full disability pensions. The decrease was particularly strong among those aged 45 and over, manual workers, and the unemployed. The decreased incidence among the unemployed alone accounted for forty percent of the total decrease. The changes were similar in all diagnostic groups. In contrast, the incidence of partial retirement due to disability increased. This increase was particularly pronounced among women, persons aged over 55 years and lower-level non-manual employees.

CONCLUSIONS The incidence of retirement due to disability has decreased sharply in population groups where it used to be high. If the decline continues despite the increase in 2018, it is unlikely to be as strong as it has been so far.

Liitetaulukko 1.

Aineiston jakauma taustatekijöiden mukaan ja työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä vuosina 2007 ja 2016

Ryhmä	2007		Eläkkeelle siirtyneet	2016		Eläkkeelle siirtyneet
	n	%		n	%	
Sukupuoli						
Miehet	1 265 576	50	12 126	1 279 087	51	8 268
Naiset	1 249 231	50	11 844	1 247 800	49	9 455
Ikä, v						
25–34	643 746	26	1 369	694 673	28	1 482
35–44	700 309	28	3 024	654 060	26	2 040
45–54	715 723	29	8 200	691 564	28	4 793
55–62	455 029	17	11 377	486 590	18	9 408
Koulutus						
Perusaste	511 407	20	8 614	399 029	16	3 665
Keskiaste	1 085 437	43	11 090	1 107 421	44	9 804
Alempi korkea-aste	642 929	26	3 491	658 374	26	3 321
Ylempi korkea-aste	275 034	11	755	362 063	14	933
Sosioekonominen asema						
Työntekijä	668 585	27	8 285	556 794	22	4 942
Alempi toimihenkilö	744 771	30	5 580	740 184	29	5 093
Ylempi toimihenkilö	480 236	19	1 846	497 421	20	1 541
Yrittäjä	239 878	10	2 165	23 348	9	1 509
Työtön	267 769	10	5 398	362 150	14	3 883
Muu tai ei tietoa	113 568	5	696	13 990	5	755
Sektori						
Yksityinen	1 639 337	65	13 367	1 640 846	65	9 315
Julkinen	672 078	27	4 089	640 329	25	2 815
Ei tietoa ¹	203 392	8	6 516	245 712	10	5 593
Yhteensä	2 514 807		23 970	2 526 887		17 723

¹ Ryhmää ei ole käytetty analyyseissä.

Liitetaulukko 2.
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen 2007 ja 2016

Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden määrä 100 henkilövuotta kohti (ilmaistu prosentteina) työkyvyttömyyseläkkeen tyypin mukaan väestöryhmittäin.

Ryhmä	Kaikki työkyvyttömyyseläkkeet				Täydet työkyvyttömyyseläkkeet				Osatyökyvyttömyyseläkkeet			
	Työkyvyttömyys- eläkkeelle siirtyminen, %		Muutos 2007–2016 %-yks.	Ryhmän osuus muutoksesta	Työkyvyttömyys- eläkkeelle siirtyminen, %		Muutos 2007–2016 %-yks.	Ryhmän osuus muutoksesta	Työkyvyttömyys- eläkkeelle siirtyminen, %		Muutos 2007–2016 %-yks.	Ryhmän osuus muutoksesta
	2007	2016		%	2007	2016		%	2007	2016		%
Sukupuoli												
Miehet	1,00	0,67	–0,33	61	0,91	0,54	–0,37	54	0,09	0,13	+0,04	27
Naiset	0,99	0,78	–0,21	39	0,81	0,49	–0,32	46	0,19	0,29	+0,10	73
Ikä, v												
25–34	0,21	0,21	0,00	0	0,21	0,19	–0,01	1	0,01	0,02	+0,01	6
35–44	0,43	0,31	–0,12	12	0,40	0,26	–0,14	11	0,03	0,05	+0,02	8
45–54	1,15	0,70	–0,46	47	0,97	0,52	–0,45	37	0,18	0,18	0,00	–1
55–62	2,68	2,08	–0,60	41	2,26	1,33	–0,94	51	0,42	0,75	+0,34	88
Koulutus												
Perusaste	1,66	1,07	–0,59	46	1,49	0,86	–0,63	38	0,17	0,21	+0,04	11
Keskiaste	1,10	0,88	–0,22	41	0,94	0,63	–0,30	44	0,16	0,25	+0,09	56
Alempi korkea-aste	0,59	0,50	–0,09	10	0,47	0,31	–0,17	14	0,12	0,19	+0,07	28
Ylempi korkea-aste	0,30	0,26	–0,04	2	0,24	0,16	–0,07	3	0,07	0,10	+0,03	6
Sosioekonominen asema												
Työntekijä	1,29	0,91	–0,38	33	1,10	0,62	–0,48	33	0,19	0,29	+0,10	30
Alempi toimihenkilö	0,79	0,70	–0,09	10	0,61	0,38	–0,22	18	0,19	0,31	+0,13	49
Ylempi toimihenkilö	0,41	0,31	–0,09	6	0,32	0,19	–0,13	7	0,08	0,12	+0,04	10
Yrittäjä	0,94	0,67	–0,27	9	0,83	0,51	–0,32	8	0,11	0,16	+0,05	6
Työtön	2,08	1,17	–0,91	40	2,03	1,09	–0,93	33	0,05	0,08	+0,03	5
Muu tai ei tietoa	0,63	0,58	–0,05	1	0,62	0,56	–0,06	1	0,01	0,01	+0,01	0
Sektori												
Yksityinen	0,84	0,59	–0,26	79	0,74	0,44	–0,30	70	0,10	0,15	+0,04	41
Julkinen	1,05	0,88	–0,17	21	0,79	0,46	–0,33	30	0,26	0,42	+0,16	59
Yhteensä	0,99	0,72	–0,27	100	0,85	0,51	–0,34	100	0,14	0,21	+0,07	100

Liitetaulukko 3.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen sairausryhmittäin 2007 ja 2016

Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden määrä 100 henkilövuotta kohti (ilmaistu prosentteina) sairausryhmän mukaan väestöryhmittäin (%).

Ryhmä	Mielenterveysongelmat				Tuki- ja liikuntaelinsairaudet				Muut somaattiset sairaudet			
	Työkyvyttömyys- eläkkeelle		Muutos 2007–2016 %-yks.	Ryhmän osuus muutoksesta %	Työkyvyttömyys- eläkkeelle		Muutos 2007–2016 %-yks.	Ryhmän osuus muutoksesta %	Työkyvyttömyys- eläkkeelle		Muutos 2007–2016 %-yks.	Ryhmän osuus muutoksesta %
	siirtyminen, % 2007	2016			siirtyminen, % 2007	2016			siirtyminen, % 2007	2016		
Sukupuoli												
Miehet	0,26	0,16	–0,10	54	0,31	0,21	–0,10	53	0,42	0,30	–0,13	82
Naiset	0,33	0,23	–0,10	48	0,38	0,29	–0,09	47	0,29	0,26	–0,03	18
Ikä, v												
25–34	0,13	0,14	+0,01	–3	0,03	0,02	–0,01	2	0,06	0,05	–0,01	2
35–44	0,20	0,15	–0,05	14	0,09	0,05	–0,04	11	0,14	0,11	–0,03	10
45–54	0,37	0,19	–0,18	50	0,37	0,21	–0,17	51	0,41	0,30	–0,11	39
55–62	0,54	0,32	–0,21	39	1,13	0,94	–0,18	37	1,02	0,81	–0,21	49
Koulutus												
Perusaste	0,42	0,23	–0,19	36	0,62	0,41	–0,21	53	0,61	0,42	–0,19	56
Keskiaste	0,31	0,22	–0,09	40	0,41	0,33	–0,07	45	0,38	0,33	–0,05	37
Alempi korkea-aste	0,23	0,16	–0,07	19	0,14	0,14	0,00	2	0,21	0,20	–0,02	7
Ylempi korkea-aste	0,15	0,11	–0,04	5	0,04	0,04	0,00	0	0,12	0,11	–0,01	1
Sosioekonominen asema												
Työntekijä	0,23	0,14	–0,09	18	0,59	0,42	–0,17	53	0,47	0,35	–0,12	36
Alempi toimihenkilö	0,24	0,18	–0,06	16	0,29	0,27	–0,02	8	0,26	0,25	–0,01	3
Ylempi toimihenkilö	0,17	0,11	–0,06	9	0,07	0,06	–0,02	5	0,16	0,15	–0,02	4
Yrittäjä	0,20	0,13	–0,07	5	0,36	0,24	–0,11	13	0,38	0,29	–0,09	11
Työtön	0,90	0,42	–0,48	50	0,44	0,31	–0,13	21	0,74	0,45	–0,29	46
Muu tai ei tietoa	0,35	0,31	–0,04	1	0,10	0,09	0,00	0	0,18	0,17	–0,01	1
Sektori												
Yksityinen	0,21	0,14	–0,07	64	0,31	0,21	–0,10	76	0,33	0,24	–0,09	101
Julkinen	0,32	0,22	–0,10	36	0,42	0,34	–0,08	24	0,32	0,32	0,00	–1
Yhteensä	0,29	0,19	–0,10	100	0,34	0,25	–0,09	100	0,36	0,28	–0,08	100